

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 69, 69¹, 128, 165, 188, 189, 189¹, 246, 308, 339, 342,
357, 358, 360, 362, 365, 377, 453, 454 IR 460 STRAIPSNŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Įsiteisėjusio apkaltinamojo nuosprendžio, kuriuo buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė, nuorašą, o tais atvejais, kai yra priimta ir įsiteisėjusi nutartis panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą arba nutartis dėl lygtinai paleisto iš laisvės atėmimo vietų įstaigos asmens pasiuntimo atlikti likusios laisvės atėmimo bausmės, – ir nutarties nuorašą kartu su šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija nuosprendį arba nutartį priėmęs teismas, nusprendęs, kad reikia kreiptis dėl asmens išdavimo, siunčia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.“

2 straipsnis. 69¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Dėl Lietuvos Respublikos piliečio ar kito asmens, kuris Lietuvos Respublikoje įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu nuteistas laisvės atėmimo bausme, tačiau nuo jos atlikimo pasislėpė Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos arešto orderį išduoda ir į kompetentingą šios valstybės instituciją tiesiogiai kreipiasi apygardos teismas pagal nuosprendį ar nutartį panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą arba nutartį dėl lygtinai paleisto iš laisvės atėmimo vietų įstaigos asmens pasiuntimo atlikti likusios laisvės atėmimo bausmės priėmusio teismo veiklos teritoriją. Prireikus apygardos teismas Europos arešto orderį kompetentingai Europos Sąjungos valstybės narės institucijai gali perduoti per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją arba per Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją).“

3 straipsnis. 128 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 128 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Apie įtariamojo suėmimą prokuroras arba ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo pranešti nukentėjusiajam ir išsiaiškinti, ar šis pageidauja, kad jam būtų pranešta apie būsimą įtariamojo paleidimą į laisvę ar jo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos. Nukentėjusiajam taip pat pranešama apie teisės aktuose nustatytas apsaugos priemonės, kurios gali būti jam taikomos, ir jų skyrimo tvarką. Pranešti apie įtariamojo suėmimą nebūtina, jeigu nukentėjusiojo gyvenamoji vieta nežinoma, taip pat jeigu šis pranešimas galėtų padaryti žalos įtariamajam. Jeigu nukentėjusiųjų yra daug, apie įtariamojo suėmimą pakanka pranešti jų interesams atstovaujantiems asmeniui (atstovaujantiems asmenims). Dėl pranešimo nukentėjusiajam surašomas protokolai. Jeigu nukentėjusysis pageidauja, kad jam būtų pranešta apie būsimą įtariamojo paleidimą į laisvę ar jo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, prokuroras arba ikiteisminio tyrimo pareigūnas surašo pažymą, kurią prokuroras arba ikiteisminio tyrimo pareigūnas išsiunčia į įtariamojo suėmimo vietą. Įtariamajam ir jo gynėjui neleidžiama susipažinti su šios pažymos turiniu.“

4 straipsnis. 165 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 165 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ikiteisminį tyrimą taip pat atlieka esančių tolimajame plaukiojime jūros laivų kapitonai – dėl laivo įgulos narių ir keleivių nusikalstamų veikų, padarytų tolimojo plaukiojimo metu,

Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius arba jo įgalioti bausmių vykdymo sistemos pareigūnai – dėl laisvės atėmimo vietų įstaigoje padarytų nusikalstamų veikų.“

5 straipsnis. 188 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 188 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įtariamasis, kuris negali atvykti į apklausą arba yra laikomas laisvės atėmimo vietų įstaigoje, gali būti apklausiamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.“

6 straipsnis. 189 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 189 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Įtariamasis, kuris negali atvykti į ikiteisminio tyrimo teisėjo atliekamą apklausą arba yra laikomas laisvės atėmimo vietų įstaigoje, gali būti apklausiamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.“

7 straipsnis. 189¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 189¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pirmą kartą apklausus nepilnametį įtariamąjį, ikiteisminį tyrimą atliekantis ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras nedelsdamas kreipiasi į valstybinę vaiko teisių apsaugos instituciją dėl nepilnamečio įtariamojo individualaus vertinimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka ir forma. Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija turi teisę gauti iš savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos duomenis apie nepilnamečio specialius ugdymosi poreikius, asmenybės ir brandos vertinimą. Šiuos duomenis savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba turi pateikti ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų nuo kreipimosi gavimo dienos. Jeigu nepilnametis yra suimtas, kreipimasis dėl jo individualaus vertinimo pateikiamas laisvės atėmimo vietų įstaigai. Nepilnamečio individualus vertinimas turi būti atliktas ir informacijos apibendrinimas nustatyta rašytine forma pateiktas ikiteisminio tyrimo pareigūnui ar prokurorui ne vėliau kaip per dvidešimt penkias darbo dienas nuo kreipimosi gavimo dienos.“

8 straipsnis. 246 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 246 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Byla pirmosios instancijos teismo posėdyje nagrinėjama dalyvaujant kaltinamajam, kuriam atvykti į teismą privaloma. Nagrinėti bylą, kai nedalyvauja kaltinamasis, leidžiama tik tuo atveju, jeigu jis yra ne Lietuvos Respublikos teritorijoje ir vengia atvykti į teismą. Kaltinamojo, kuris negali atvykti į teismą, kuriame nagrinėjama byla, arba kuris yra laikomas laisvės atėmimo vietų įstaigoje, dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.“

9 straipsnis. 308 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 308 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kai nuosprendžiu nuteistajam paskiriama reali arešto arba laisvės atėmimo bausmė, teisiamojo posėdžio pirmininkas privalo išsiaiškinti, ar nukentėjusysis pageidauja, kad jam būtų pranešta apie būsimą nuteistojo paleidimą į laisvę ar jo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos. Nukentėjusiajam taip pat pranešama apie teisės aktuose nustatytas apsaugos priemones, kurios gali būti jam taikomos, ir jų skyrimo tvarką. Jeigu nukentėjusysis nedalyvavo teismo posėdyje, ši informacija turi būti išsiaiškinta per penkias dienas nuo nuosprendžio paskelbimo dienos. Išsiaiškinti nebūtina, jeigu nukentėjusiojo gyvenamoji vieta nežinoma, taip pat jeigu toks pranešimas galėtų padaryti žalos nuteistajam. Jeigu nukentėjusiųjų yra daug, pakanka šią informaciją išsiaiškinti per jų interesams atstovaujantį asmenį (atstovaujančius asmenis). Jeigu nukentėjusysis pageidauja, kad jam būtų pranešta apie būsimą nuteistojo paleidimą į laisvę ar jo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, teisiamojo posėdžio pirmininkas surašo pažymą. Įsiteisėjus nuosprendžiui, ši pažyma kartu su nuosprendžio nuorašu šio Kodekso 342 straipsnio

nustatyta tvarka išsiunčiama bausmės vykdymo institucijai. Nuteistajam ir jo gynėjui neleidžiama susipažinti su šios pažymos turiniu.“

10 straipsnis. 339 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 339 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kai atidėtas visos bausmės vykdymas, atidėjimo terminas skaičiuojamas nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos. Kai bausmės vykdymas atidėtas iš dalies, bausmės vykdymo atidėjimo terminas skaičiuojamas nuo nuteistojo paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos dienos.“

11 straipsnis 342 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 342 straipsnio 4 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) dėl arešto bausmės – laisvės atėmimo vietų įstaigai, jeigu nuteistajam iki nuosprendžio įsiteisėjimo nebuvo paskirta kardomoji priemonė – suėmimas;“.

2. Pakeisti 342 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) dėl terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmių – laisvės atėmimo vietų įstaigai arba policijos įstaigai, kurios teritorijoje yra nuteistojo gyvenamoji vieta, jeigu nuteistajam iki nuosprendžio įsiteisėjimo nebuvo paskirta kardomoji priemonė – suėmimas;“.

12 straipsnis. 357 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 357 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu uždraudimas naudotis specialia teise arba teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas, arba viešųjų teisių atėmimas, arba įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos paskirti kartu su laisvės atėmimo arba arešto bausme, šios baudžiamojo poveikio priemonės pradedamos vykdyti, kai nuteistasis atliko bausmę arba yra lygtinai paleidžiamas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos. Laisvės atėmimo vietų įstaigos administracija ne vėliau kaip per tris darbo dienas išsiunčia pranešimą apie nuteistojo paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, uždraudimą jam naudotis specialia teise arba teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikrą veikla atėmimą, arba viešųjų teisių atėmimą, arba jo įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos vykdančiai institucijai.“

2. Pakeisti 357 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu panaikinamas bausmės vykdymo atidėjimas arba lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos ir nuteistasis pasiunčiamas atlikti laisvės atėmimo bausmės, baudžiamojo poveikio priemonių: uždraudimo naudotis specialia teise arba teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikrą veikla atėmimo, arba viešųjų teisių atėmimo, arba įpareigojimo pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą ar išvykimą iš jos, vykdymas sustabdomas iki šio straipsnio 3 dalyje nustatytų pagrindų vykdyti šias baudžiamojo poveikio priemones atsiradimo.“

13 straipsnis. 358 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 358 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu nuteistajam bausmės vykdymas buvo atidėtas iš dalies, bausmės vykdymo atidėjimas pradedamas vykdyti, kai nuteistasis atliko nuosprendžiu nustatytą bausmės dalį. Laisvės atėmimo vietų įstaigos administracija ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo nuteistojo paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos dienos išsiunčia teismo nuosprendį su patvarkymu probacijos tarnybai.“

2. Pakeisti 358 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nuteistajam, kuriam bausmės vykdymas atidėtas remiantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 75 ar 92 straipsniu, bausmės vykdymo atidėjimo sąlygas pakeičia arba bausmės vykdymo atidėjimą panaikina ir nuteistąjį pasiunčia atlikti paskirtos bausmės, išskyrus Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 89 straipsnyje nurodytą atvejį, nuteistojo gyvenamosios vietos apylinkės teismas probacijos tarnybos teikimu.“

3. Pakeisti 358 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 89 straipsnyje nurodytu atveju bausmės vykdymo atidėjimą nuteistajam panaikina bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas laisvės atėmimo vietų įstaigos teikimu.“

4. Pakeisti 358 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Teismas, gavęs Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 89 straipsnyje arba Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą laisvės atėmimo vietų įstaigos arba probacijos tarnybos teikimą, sprendimą dėl jo priima ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo šio teikimo gavimo dienos.“

14 straipsnis. 360 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 360 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„360 straipsnis. Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos

1. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse numatytais atvejais klausimus dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimų nagrinėja ir nutartimi išsprendžia bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas rašytinio proceso tvarka. Proceso dalyviai į teismo posėdį nešaukiami.

2. Kai nagrinėjamas klausimas dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos patvirtinimo, teismas apie paskirtą šio klausimo nagrinėjimo datą praneša nuteistajam ir prokurorui. Teismas, įvertinęs, ar Lygtinio paleidimo komisijos nutarime išdėstytos išvados atitinka faktines aplinkybes ir ar tinkamai taikytos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse nustatytos lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos sąlygos, priima motyvuotą nutartį patvirtinti šį nutarimą arba jo nepatvirtinti. Jei dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos buvo gautas skundas, šį klausimą teismas išnagrinėja ir išsprendžia kartu su skundu.

3. Kai nagrinėjamas skundas dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimo, teismas per tris darbo dienas nuo skundo gavimo dienos apie gautą skundą ir teisę per keturiolika dienų nuo pranešimo išsiuntimo dienos pateikti atsiliepimą, taip pat apie paskirtą šio klausimo nagrinėjimo datą praneša nuteistajam ir prokurorui. Teismo reikalavimu bausmę vykdanči institucija asmens bylą pateikia likus ne mažiau kaip penkioms dienoms iki klausimo nagrinėjimo teisme dienos.

4. Teismas, išnagrinėjęs skundą dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimo, priima vieną iš šių nutarčių:

- 1) atmesti skundą;
- 2) patenkinti skundą ir taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, – kai nagrinėjamas klausimas dėl Lygtinio paleidimo komisijos nutarimo netaikyti nuteistajam lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos;
- 3) patenkinti skundą ir pakeisti Lygtinio paleidimo komisijos nutarimą, – kai nagrinėjamas šios dalies 2 punkte nenurodytas klausimas.

5. Šiame straipsnyje nurodytų teismo nutarčių nuorašai ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nutarčių priėmimo dienos išsiunčiami nuteistajam ir prokurorui. Nutartys skundžiamos ir skundai nagrinėjami šio Kodekso 364 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Nuteistajam, kuris lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos remiantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 82 straipsniu, probacijos sąlygas pakeičia arba lygtinį paleidimą panaikina ir nuteistąjį pasiunčia atlikti likusios nuosprendžiu paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalies nuteistojo gyvenamosios vietos apylinkės teismas probacijos tarnybos teikimu šio Kodekso 362 straipsnyje nustatyta tvarka.

7. Teismas, gavęs Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą probacijos tarnybos teikimą, sprendimą dėl jo priima ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo šio teikimo gavimo dienos.“

15 straipsnis. 362 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 362 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Klausimus dėl baudos nuteistajam pakeitimo kita bausme pagal šio Kodekso 352 straipsnį nagrinėja ir nutartimi išsprendžia nuosprendį priėmęs teismas. Klausimus dėl

nuteistojo lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietų įstaigos pagal šio Kodekso 360 straipsnio 6 dalį nagrinėja ir nutartimi išsprendžia bausmės atlikimo vietos apylinkės teismas. Šioje dalyje nurodytiems klausimams spręsti gali, o kai teikimas ar prašymas paduotas remiantis nuteistojo padėtį bloginančiais pagrindais, – privalo būti rengiamas teismo posėdis, kuriame dalyvauja bausmę vykdančios institucijos atstovas. Į posėdį teismas šaukia nuteistąjį, prokurorą ir gynėją, tačiau šių asmenų neatvykimas klausimo sprendimo nesustabdo.“

16 straipsnis. 365 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 365 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Užsienio valstybės teismo nuosprendžiu paskirtą laisvės atėmimo bausmę su Lietuvos Respublikos baudžiamųjų ir bausmių vykdymo įstatymų reikalavimais Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje numatytais atvejais ir sąlygomis suderina apylinkės teismas, kurio veiklos teritorijoje yra iš užsienio valstybės perimto nuteistojo laisvės atėmimo vieta, laisvės atėmimo vietų įstaigos administracijos teikimu. Tuo atveju, kai nuteistasis yra Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jo laisvė nėra apribota, laisvės atėmimo bausmės suderinimo klausimą sprendžia nuteistojo gyvenamosios vietos apylinkės teismas, gavęs Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos prašymą.“

17 straipsnis. 377 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 377 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu, išnagrinėjus bylą kasacine tvarka, nuteistasis turi būti paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, nutartis turi būti perduota vykdyti jos paskelbimo dieną.“

18 straipsnis. 453 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 453 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nutarties priėmimo dienos, o kai yra pagrindas manyti, jog nuteistąjį reikia paleisti iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, – nedelsdama nutartimi išsprendžia klausimą, ar reikia baudžiamąją bylą atnaujinti.“

19 straipsnis. 454 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 454 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu nuteistasis turi būti paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, visa nutartis turi būti surašyta ir perduota vykdyti jos paskelbimo dieną.“

20 straipsnis. 460 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 460 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Jeigu, išnagrinėjus atnaujintą bylą, nuteistasis turi būti paleistas iš laisvės atėmimo vietų įstaigos, nutartis perduodama vykdyti jos paskelbimo dieną.“

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas

